

УДК 81'161

Шестун Г. – ст. гр. 443

Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ АНГЛІЙСЬКИХ АБРЕВІАТУР

Науковий керівник: к. філол. наук, доц. Решетарова І.В.

Термін «аббревіатура» і «аббревіація» походять від латинського слова 'brevis – короткий'. «Аббревіація, за Є.М. Ожогіним, це процес утворення одиниць вторинної номінації, який полягає в скороченні лінійної довжини вихідного найменування та який унаслідок застосування низки формальних операцій приводить до утворення скороченого структурного варіанта цього найменування». Доведено, що англійська мова має тенденцію до скорочення термінів. Втім, на відміну від англійської, в українській та російській мовах, аббревіатури поширені значно менше.

Зазвичай науковці виділяють лексичні та граматичні різновиди аббревіатур та скорочень. Лексичні скорочення найчастіше представлені кінцевими усіченнями типу exam, doc, gym (від examination, doctor, gymnasium відповідно). Усічення типу plane, phone (від airplane, telephone) називають початковими, а приклади frig або flu (від refrigerator, influenza) ілюструють так звані кінцево-початкові усічення. Значна частина отриманого в результаті слова залишається незмінною, на відміну від стилістичної приналежності, яка змінюється у бік заниження. Можливі й деякі орфографічні зміни: mike – для microphone, ambish – для ambition, тощо.

Графічні скорочення також численні й вживаються для позначення мір, одиниць або величин: kg, km, mph, тощо. Умовність такого типу скорочень проявляється у тому, що в усному мовленні вони відтворюються повністю. До цієї групи відносять також відомі латинські скорочення: i.e., e.g., etc.

Головна мета скорочень та аббревіатур полягає в економії мовленнєвих зусиль та обсягу тексту. Часто для перекладача, вживання аббревіатур в мові або в тексті становить певну складність. Навіть при вживанні загальновідомих скорочень можуть виникнути серйозні питання. Наприклад, ECAC – European Civil Aviation Conference 'Європейська конференція з питань цивільної авіації'. В усному перекладі це звучатиме «ІКАК», або «ЄКЦА», як воно має звучати українською мовою. Інші приклади: COPD – chronic obstructive pulmonary disease 'хронічна обструктивна легенева хвороба' (ХОЗЛ), SARS – severe acute respiratory syndrome 'тяжкий гострий респіраторний синдром' (ТГРС).

При перекладі аббревіатур найпоширенішими є трансформації за допомогою додавання чи опускання слів. Слід підкреслити й розбіжності у вживанні однини та множини в обох мовах. Ця різниця найчастіше виникає при перекладі абстрактних понять, назв захворювань, назв деяких органів організму людини, технічних характеристик об'єктів. Також існують відмінності у вираженні збірних понять, в англійській мові значно частіше використовується однина там, де в українській мові – множина. Іншою популярною трансформацією є переклад інфінітиву через віддієслівний іменник.